

talt om det et Par Gange før —, men hvad i al Verden har dog disse Begivenheder i Finland med nogle af de Muligheder at gøre, som kan foreligge for Danmarks Vedkommende? Begivenhederne i Finland i 1918 var en Borgerkrig mellem to Halvdele af det finske Folk, som ved de foregaaende Valg havde staaet skarpt overfor hinanden, og hvoraf den ene kunde regne med russiske Matroser og Soldater, som havde været Deltagere i Besætningen i Finland, fordi Finland fra tidligere Tid var Led i det russiske Rige, medens der under Kampen i Finland siden stod tyske Hjelptropper paa den anden Side. Det var en Borgerkrig under Forhold og af en Beskaffenhed, som gør enhver Sammenligning mellem disse finske Forhold og de Begivenheder, vi kan beskæftige os med i vort Land, fuldkommen haabløs. Derfor tror jeg for min Del ogsaa, at den ærede Ordfører vilde gøre Ret i at lade sit Øje glide bort fra denne Gruppe af Stater, naar der er Tale om at søge Forbilleder.

Jeg forstaar bedre, naar man fra Venstres Side siger: Vi maa til en vis Grad være i Føling med, hvad der sker i Sverige og i Norge. I den Henseende kunde man jo i Partiet Venstre finde en vis Opmuntring til at betræde Forhandlingernes Vej i de Begivenheder, som finder Sted i disse Lande. Sverige, der fra tidligere Tid har haft et meget stærkt Militærvæsen, meget stærkere, end vi har haft her i Danmark, er gaaet til Indskrænkninger, der i Forhold dertil er meget betydelige. Norge forhandler ogsaa om store Indskrænkninger. Ja, kan ærede Medlemmer sige, men vil I da nøjes med at gaa til en Ordning, der svarer til den svenske og den norske? Dertil kan jeg svare: Nej, det vil vi ikke. Vi er af den Opfattelse, at de Forhold, som foreligger for Danmarks Vedkommende, begrundes, at vi kan gaa videre, end man hidtil i noget af disse Lande er gaaet. Men undertiden har jeg jo fra Partiet Venstres Side hørt en Vending, som i den Henseende dog maaske kan give nogen Mulighed for Forstaaelse, nemlig denne, at man vil gaa omtrent i Takt med de andre, men at man dog ikke har noget imod at Danmark gaar i Spidsen. Sidst har jeg set denne Udtalelse gengivet som fremsat paa et stort Venstre-møde ovre paa Fyn af det ærede Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle). Hvis man vil bedømme Forholdet ud fra dette Synspunkt, skulde jo Mulighederne melde sig, ogsaa for Partiet Venstre.

Vor Opfattelse er denne, at det ikke kan nytte noget her i Danmark at indrette

os paa at vente paa, at de kommende Forhandlinger om Rustningernes Begrænsning føres til en Afslutning, at vi har en særegen Interesse i at løse vort Spørgsmaal selv og løse dette Spørgsmaal i Tide. Hvis hver og en af Staterne i Folkeforbundet stiller sig paa det Grundlag: Vi skal vente paa de andre, vi skal under Forhandlingerne heller ikke give os nogen Blottelse, ikke give nogen Indrømmelse, før de andre har gjort det, ja, saa er Vejen i denne Sag umulig at vandre til Ende. Den Mulighed, der er, det er den, at visse Stater tager Beslutningen for deres eget Vedkommende og ligesom bryder Banen, og et Land som Danmark har den særegne Grund dertil, at Danmark ikke gennem nogen Art af Rustninger, som dette Land kan tænkes at tilvejebringe, er i Stand til at skabe Betyggelse for vort Folks Selvstændighed eller Betingelser for blot at føre en alvorlig Kamp mod en alvorlig Angriber.

Hvis Forslag af lignende Karakter som de Forslag, der her foreligger, bliver gennemført, betyder det, at vi følger det Program, der ligesom opstilledes ved Versailles-Freden for en Gruppe af Stater foreskrev en bestemt Begrænsning af deres Militærvæsen, føjedes dertil, at denne Begrænsning skete for at danne Grundlaget for en tilsvarende almindelig Begrænsning af andre Staters Militærvæsen, og hvis den Ordning, vi her foreslaar, træder ud i Livet, vil Danmarks Militærordning i de store Træk have et Omfang, som svarer til det største Omfang, der ved denne Lejlighed gennem Versailles-Freden blev bestemt som Udgangspunkt for kommende Forhandlinger. At det Ideal, der den Gang opstilledes, under de Forviklinger, som naturligt maatte følge efter Krigen, i nogen Grad er blegnet, og at Vejen frem til det for mange vil være lang og besværlig, kan, forekommer det mig, ikke være afgørende for os, som ikke har nogen Interesse i at opretholde et Militærvæsen af lignende Omfang som det, vi har nu.

Jeg vil derfor for mit Vedkommende opretholde Forventningen om, at der i Partiet Venstres Vending „paa nærværende Tidspunkt“ ligger noget, og understreger en anden Sætning af Partiets Udtalelser, nemlig denne, at Partiet deler Ønsket og Haabet om, at den mellemfolkelige Udvikling snarest maatte muliggøre Genoptagelsen ogsaa af vort Forsvars-Problem med det Formaalyligere at lette de personlige og økonomiske Byrder. Det er ogsaa en af de Sætninger, hvori der kan lægges baade det ene og det andet. Tilstanden i Verden vil utvivlsomt